

Міністерство освіти і науки України

Національний технічний університет України

"Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Фізико-технічний інститут

Криптографія

Комп'ютерний практикум №4

**Вивчення криптосистеми RSA та алгоритму електронного
підпису; ознайомлення з методами генерації параметрів для
асиметричних криптосистем**

Виконали:

Студенти 3 курсу

Гончаров Д. К. та Сергеев А. А.

1. Мета роботи

Ознайомлення з тестами перевірки чисел на простоту і методами генерації ключів для асиметричної криптосистеми типу RSA; практичне ознайомлення з системою захисту інформації на основі криптосхеми RSA, організація з використанням цієї системи засекреченого зв'язку й електронного підпису, вивчення протоколу розсилання ключів.

2. Постановка задачі

Необхідно реалізувати повноцінну криптосистему RSA на мові Python, яка включає:

1. Тест пробних ділень та тест Міллера-Рабіна для перевірки простоти
2. Генерацію великих простих чисел довжиною 256 біт
3. Створення ключових пар для двох абонентів (А та В)
4. Шифрування та розшифрування повідомлень
5. Створення та перевірку цифрового підпису з використанням геш-функції SHA-256
6. Реалізацію протоколу конфіденційного розсилання ключів з автентифікацією

3. Хід виконання роботи

Було реалізовано скрипти для виконання роботи:

- `crypto_utils.py`: реалізація функцій для генерації випадкових простих чисел, тест Міллера-Рабіна, тест пробних ділень, піднесення до степеня за модулем за схемою Горнера, алгоритм Евкліда для знаходження оберненого елемента за модулем, геш-функція
- `rsa_core.py`: процедури для алгоритму RSA: `GenerateKeyPair()`, `Encrypt()`, `Decrypt()`, `Sign()`, `Verify()`, `SendKey()`, `ReceiveKey()`
- `run_lab.py`: повноцінна криптосистема RSA, в якій демонструються створення ключів, шифрування/розшифрування, цифровий підпис та протокол розсилання ключів.

4. Демонстрація роботи

Спочатку скрипт генерує прості числа p , q для абонента А та p_1 , q_1 для абонента В. У виводі зазначені кандидати на числа, що не пройшли тест на просте число А:

```
--- Генерація ключів (біт: 256) ---
Генерація ключів для Абонента А...
Число 64894993887086037653317522447605351371698001598285972261776766875917092321853 не пройшло тест Міллера-Рабіна
Число 67635499010058642839469598269440674301670153891200477197806888820214567627117 не пройшло тест Міллера-Рабіна
Число 59795747751353463685949761992734543652210156277026866376959645420725406045851 не пройшло тест Міллера-Рабіна
Число 99336476542119194583892703013479024331961162521068504911676687621817927632971 не пройшло тест Міллера-Рабіна
Число 71102011979071303882850614036975264457414316635395597721539742136883720823713 не пройшло тест Міллера-Рабіна
Число 6601919953452110706872277571784383339434183284177217432049001284547029214753 не пройшло тест Міллера-Рабіна
Число 78306784827097565583971672945967840634314290615124370209161646445682389901281 не пройшло тест Міллера-Рабіна
Число 78607894389534651215730810567548629311493353435457170980916513219117294922781 не пройшло тест Міллера-Рабіна
Число 103496691386788951993655598565371750065627661351573916379643479084587605589103 не пройшло тест Міллера-Рабіна
```

```
p = 75920845798746510027913672489041602210127066353311062846557204886555041435593
q = 101050470327928556724056001310785472271726081472265852704605116137509253791779
```

В:

```
Число 93762001071166830923205253483086600335316056222944356648794235439581564813329 не пройшло тест Міллера-Рабіна
Число 104366055241776925898911688364980854209967269354602070181721371355286491698963 не пройшло тест Міллера-Рабіна
p = 74051244307940331949390168320366399966981700516322957043480190521429639828287
q = 107577987594392204843841327584434513882556728325243404018478580941353961136653
```

У разі якщо $pq > p_1q_1$, то ключі перегенеруються

```
n_B < n_A, перегенерація ключів В...
```

Далі програма виводить параметри криптосистеми RSA для А, В

```
Параметри RSA Абонента А:
p_A = 65980419487447923720352692997821852650295952409186130728688396602964369532363
q_A = 102774468711409328062871287268182691446844850746719068692090217358255877100593
n_A = 6781102558355461968680615620726823130909051382802387595885357491683884650299730493168092546977375811823718477187
373633231539583715070078821781271719991259
e_A = 2748068241611393294569415028485196514153540229796372791172108719063501058419310379117764484770990554929437621692
91583729727145044815331515553187478354035
d_A = 3850362680207694314236761750697404521086097745698630723346129892467580052005302254122666722208980408247616306318
581254557203707265909349859550023262138267

Параметри RSA Абонента В:
p_B = 114803119619154784910052683709247230835843814232393333153334063403635091794589
q_B = 109537778609965315899395385397402902320349550463915592051282264211982079854827
n_B = 1257527870057634250184892526255913568456916764297807742516036032515747705829606795369903278003967245661153963213
9805162886528010047827202607991784024131103
e_B = 1058365018477057912217904537348022136834704331385949001758705188090383560320907296567157850834082128027213750402
3614098024760167781943795195584885452799981
d_B = 7013640978767056352329680414598694342577686524382643632607700194574417412825655440627017123272440589126485730147
628435606635017885219666026686412701932053
```

Перевірка зашифрування/розшифрування

```
--- Тест шифрування/розшифрування ---
Відкритий текст M = 5710830849129756233102412908915208654005140369761890361109443069535698887756627410936273524434328351
678849615323692195300580198649242630709499958711785369
Шифротекст для В: C = 11421564539028021834889521500388045979671392281478933922340968704969332085933355667456550111107695
01660561885185153430703116509193172062308903758728252381
В розшифровує C: M' = 57108308491297562331024129089152086540051403697618903611094430695356988877566274109362735244343283
51678849615323692195300580198649242630709499958711785369
УСПІХ: M == M'
```

Перевірка цифрового підпису

```
--- Тест Цифрового Підпису ---
Відкритий текст: 'aboba'
Підпис Абонента А: S_A = 1489077682808311027269632327245749055910861860032193423560349427729852063307581295746047135953
4627743812221284724946525665771988780071487734659059150513
Абонент В перевіряє підпис: True
```

Перевірка розсилки ключів

```
--- Тест протокола розсилки ключів ---
Абонент А генерує секретне значення k = 52304113681805727586314879423164672568192359198093293279140370095143120850144877
57974796385005746699857377868973458192332565820550205943531911660046983698
А відправляє пару (k1, S1): (8602382987354131168002187570357330275202222641020521491577460091498721274403257471921767398
021789083484578543914262343638814951792819901380168595995888640, 5334712255772576488312351423156065372562011590058299072
129808268590478172634404890008850706730788888536523271764146480262614502249646006116176563108037894)
Абонент В отримав значення k' = 5230411368180572758631487942316467256819235919809329327914037009514312085014487757974796
385005746699857377868973458192332565820550205943531911660046983698
Статус автентифікації: True
УСПІХ: Протокол виконаний, ключі співпадають і автентифікація пройдена.
```

6. Перевірка із стороннім сервісом

1. Зашифрування

Сервер генерує ключі. Ми використаємо публічний ключ для зашифрування повідомлення, щоб сервер його розшифрував

Get server key

✖ Clear

Key size

256

Get key

Modulus

8CDA1BDABD69CABCC0087C2F6EFF4438B3EBA93AF56733783232D22123666867

Public exponent

10001

```
--- Зашифрування повідомлення для сервера ---  
n = 63709163706146262346451972783393122066188376874800332533294085378341010303079  
e = 65537  
M = aboba  
Mbytes = 418263294561  
C = 38341468088628073877783036399327442939289581041303686254686198848914353275543  
Cbytes = 54C4807C9B749119847E29B861D605EE19059559F2BD48CC93B4F9686EB7C297
```

Decryption

✖ Clear

Ciphertext

54C4807C9B749119847E29B861D605EE19059559F2BD48CC93B4F9686EB7C297

Text

▼

Decrypt

Message

aboba

2. Розшифрування

Згенеруємо ключі для нашої системи

```
n = 8372190852798214821623431570334256074524018441668275433195376990410146326320024625669342500601693631965816215753716795733874186331644146850006264893123787
e = 5260489977338744596016032448517040574147790554545505304921812313905437394271557704959311054120439340370996736264115824758238217557139290807927827721489625
d = 561039890502491902012874916865644467313622818717610059778328635370043489309609243194779294817803326930528232561910187430422158044772482642338555029353185
p = 91439515837855219274923357742254755691904705087646001447278390085368451083863
q = 91559877325293050039197386182834311722525180486820365414104157091682691941549
```

Перетворимо у hex формат

```
Hex n = 0x9fda6a9c2a592d5cc156c385426cee0853864fcb978812ae4810b108b978ae893bdcc95bb88e86c7c773c077faabfd7e72f503096a30775ddbc25fb8057accb
Hex e = 0x6470bd48f62bc6c504ff66a9cd62baf8a4b3e1af9c9f21dfc045d37f47d40f727339ce8db715d63b3c055a1f8c107ffb81db2c81019d087ed590f3131ca60cd9
```

Зашифруємо повідомлення на сервері

Encryption

✖ Clear

Modulus

9fda6a9c2a592d5cc156c385426cee0853864fcb978812ae4810b108b978ae893bdcc95bb88e86c7c773c077faabfd7e72f503096a30775ddbc25fb8057accb

Public exponent

6470bd48f62bc6c504ff66a9cd62baf8a4b3e1af9c9f21dfc045d37f47d40f727339ce8db715d63b3c055a1f8c107ffb81

Message

aboba

Text

Encrypt

Ciphertext

8706A9CA09A94917B6D2EF7B52077D3C8D29182EA90753B576A09697ED7E304D1C798BD61ECDBD49C699

Після застосування decrypt, все правильно розшифрувало

```
M = 418263294561
Mtext: aboba
```

3. Перевірка цифрового підпису

На сервері зробимо підпис(публічні ключі з 1го пункту)

Sign

✖ Clear

Message

aboba

Text

Sign

Signature

6CA8E6235403F3983E4681DF5A6AABA1598BE061D8E41034F934ED9A8DE3A4AB

Перевірка підпису

```
--- Верифікація цифрового підпису ---
n = 63709163706146262346451972783393122066188376874800332533294085378341010303079
e = 65537
signature: 49148206307981291761800508224019410901188787283093482991217665625496137999531
Valid: True
```

4. Підписування

Для правильності виконання скрипта було прибрано гешування повідомлень

Підпишемо повідомлення секретним ключем з 2го пункту

```
--- Підписування ---
n = 0x9fda6a9c2a592d5cc156c385426cee0853864fcb978812ae4810b108b978ae893bdcc95bb88e86c7c773c077faabdf7e72f503096a30775ddbc25fb8057acbb
e = 0x6470bd48f62bc6c504ff66a9cd62baf8a4b3e1af9c9f21dfc045d37f47d40f727339ce8db715d63b3c055a1f8c107ffb81db2c81019d087ed590f3131ca60cd9
d = 0xc6b1f0f00cc26cfde9fd2b29d4cc82ebb87e6c7fba60fca2273dafefa99c5b7c84386c877f4783d76e1a1dd37377c53915ed73c59865799477a8e9350e46fd021
p = 0xca28ee919dd48e85ea578a3cd4bd44376defa9ab8cb68fc0a1f7ffefbb92ae57
q = 0xca6d0dd94fc6d1cbd1801917f09a0de2a62507454df851a3dcee5d7acc6584ad
message = aboba
signature = 0x5cfff3a5205c7990a064a2dfcee4603e47721875133349504e7852ee0cfe91077bef4e36e30c6643b7296a88fa30c3a30cabd3ef126bf446a8eb0082bef1b1
```

Верифікація підпису

Verify

Clear

Message

aboba

Text

Signature

5cfff3a5205c7990a064a2dfcee4603e47721875133349504e7852ee0cfe91077bef4e36e30c6643b7296a88fa30c3a30cabd3ef126bf446a8eb0082bef1b1

Modulus

9fda6a9c2a592d5cc156c385426cee0853864fcb978812ae4810b108b978ae893bdcc95bb88e86c7c773c077faabdf7e72f503096a30775ddbc25fb8057acbb

Public exponent

6470bd48f62bc6c504ff66a9cd62baf8a4b3e1af9c9f21dfc045d37f47d40f727339ce8db715d63b3c055a1f8c107ffb81

Verify

Verification

true

✓

5. Надсилення ключа(протокол передачі ключів)

Генерується випадковий k_secret та надсилаються ключі($k1$, $s1$ отримано)

```
--- Надсилення ключа ---
k_secret = 0x6994e
k1 = 0x16f777ff7937c69efdc0bb7ab416807aea7f2384dc29a774a629ea8813bba85
S1 = 0x72a1d864a1fd8b4832337bfb9720618747a12a7a98b7413dd5cf5a98a04c3003
```

Ключ отримано вірний, але не пройшло верифікацію

Receive key

Clear

Key

16f777ff7937c69efdc0bb7ab416807aea7f2384dc29a774a629ea8813bba85

Signature

72a1d864a1fd8b4832337bfb9720618747a12a7a98b7413dd5cf5a98a04c3003

Modulus

9fda6a9c2a592d5cc156c385426cee0853864fcb978812ae4810b108b978ae893bdcc95bb88e86c7c773c077faabdf7e72f503096a30775ddbc25fb8057acbb

Public exponent

6470bd48f62bc6c504ff66a9cd62baf8a4b3e1af9c9f21dfc045d37f47d40f727339ce8db715d63b3c055a1f8c107ffb81

Receive

Key

06994E

Verification

false

✗

6. Отримання ключа

Сервер генерує k , s з відкритих ключів скрипта

Send key

✖ Clear

Modulus

9fda6a9c2a592d5cc156c385426cee0853864fcb978812ae4810b108b978ae893bdcc95bb88e86c7c773c077faabfdl

Public exponent

6470bd48f62bc6c504ff66a9cd62baf8a4b3e1af9c9f21dfc045d37f47d40f727339ce8db715d63b3c055a1f8c107ffb8f

Send

Key

1A217A389CBA49FE2A96C40A5F5392EC8D13DDBB521FC3114DC687071C5BD36854A3A59C8AE6FCF7DE4f

Signature

6C042351B5B039304CCE36C4C5FC75E8F9452B3EC07FFC842F8F017DA5191F5BE59D83F9DB1A5A2547A7f

Після отримання автентифікація пройшла успішно

```
--- Отримання ключа ---
k = 0x1a217a389cba49fe2a96c40a5f5392ec8d13ddbb521fc3114dc687071c5bd36854a3a59c8ae6fcf7de4904c3217ff4f0c6384419e02e13222bb37b18a611d689
s = 0x6c042351b5b039304cce36c4c5fc75e8f9452b3ec07ffc842f8f017da5191f5be59d83f9db1a5a2547a7946c68ce35b28ec818058d4aa194f72f30547c8be5b9
Абонент В отримав значення k' = 13758389945329525239
Статус автентифікації: True
```

5. Висновки

1. Щодо криптосистеми RSA:

- Шифрування та розшифрування працюють коректно
- Схема Горнера ефективно реалізує піднесення до степеня за модулем

2. Щодо цифрового підпису:

- Використання SHA-256 дозволяє підписувати повідомлення будь-якої довжини
- Підпис забезпечує автентифікацію та цілісність повідомлення

3. Щодо протоколу розсилання ключів:

- Протокол одночасно забезпечує конфіденційність (шифрування) та автентифікацію (підпис)
- Умова $n_B \geq n_A$ є критичною для коректної роботи протоколу
- Шифрування підпису S_1 необхідне для повної конфіденційності

Було ознайомлено з алгоритмом RSA та способами його використання.

Асиметрична криптографія RSA є ефективним засобом захисту інформації.

Реалізація високорівневих функцій дозволяє побудувати повноцінну криптосистему. Математичні основи RSA забезпечують високий рівень безпеки.

Практична робота дозволила глибоко зрозуміти принципи роботи асиметричної криптографії.